

Rozhledy matematicko-fyzikální

Bohumil Tesařík

Schreier, P.: Velké postavy našich železnic. (Životy a osudy)

Rozhledy matematicko-fyzikální, Vol. 90 (2015), No. 3, [61]

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/146633>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2015

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Schreier, P.: Velké postavy našich železnic (Životy a osudy)

Nakladatelství Mladá Fronta, Praha, 2012

„Prožíváme období těžké hospodářské krize, která se u železnic projevuje hlubokým poklesem přepravy jak osobní, tak i nákladní. To má za následek bolestnou ztrátu výdělečné možnosti pro značný počet zaměstnanců a nedostatek prostředků pro náležité honorování jejich těžké a odpovědné práce. . . K této krizi hospodářské přistupuje nespravedlivé podceňování významu železnic a namnoze bezdůvodná ztráta sympatie veřejnosti. Musí se proto železnice snažit, aby vedle nových přeprav též ztracenou přepravu pokud možná znovu získaly a zákazníky železničního podniku k sobě připoutaly. . . Dovedeme-li získat a udržet zákazníky, prospíváme sobě a sloužíme státu, jehož jsme oddánnými občany.“

Máte dojem, že jde o výstižný popis současného stavu našich železnic? Vše tomu odpovídá: soudobé snížení poptávky po přepravě zboží i odklon veřejnosti od vlaku jakožto prostředku hromadné dopravy. Avšak ani zdání; jde o výňatek z nezvykle otevřeného prohlášení ministra železnic Rudolfa Bechyně z roku 1934, ukazujícího, že postavení železnice před téměř osmdesáti lety nelze ani zdaleka označit jako bezproblémové. Od této doby však železnice ještě více zevšedněla, a tak dnes na rozdíl od let předcházejících nenajdeme v domácí i světové literatuře nejen téměř žádné nové souborné dílo věnované tomuto fenoménu, ale ani žánrově různorodé tituly od košatých románově zpracovaných biografii až po úzce pojaté spisky překypující dobovými reáliemi.

Zákonitou výjimkou, potvrzující pravidlo, představuje několik nových úspěšných knížek o historii domácích železnic (Poutavý svět kolejí – 2005, Příběhy z dějin našich drah – 2009 a Naše dráhy ve 20. století – 2010) spisovatele a publicisty Pavla Schreiera. Ve své prozatím poslední knize Velké postavy našich železnic (Životy a osudy), 152 stran, nahlíží do železniční minulosti trochu jinak: zprostředkovaně, pomocí životních osudů několika významných jedinců spojených s tuzemskými kolejemi. Značnou část jmen majitelů kdysi zvučných jmen spolehlivě zavál prach zapomnění. Zbytek, na který i dnešní doba pohlíží s jistou úctou a uznáním, je velmi malý. Životy těchto mužů nejsou jen ohromující přehlídkou gigantických výsledků, k jejich činům a úspěchům vedly někdy cesty křivolaké nebo události nepatrné, skoro malicherné.

Z různých historických etap tuzemské železnice popisuje autor životní peripetie sedmi vybraných významných zjevů. První, průkopnickou éru protagonistů, kdy železná dráha nabírala síly, symbolizují stavitelé a podnikatelé jako František Antonín Gerstner aneb Průkopník, Alois (Luigi) Negrelli aneb Budovatel, Jan Perner aneb Hrdina, Adalbert (Vojtěch) Lanna aneb Šífař. Bratři Kleinové aneb Podnikatelé provázeli železnici od jejích počátků až k vrcholnému období. Do časů, kdy železnice stála v zenitu svých sil, nahlíží kapitola o Františku Křížíkovi aneb Vynálezci. A konečně jméno ministra železnic první ČSR Rudolfa Bechyně je synonymem pro etapu nástupu silniční konkurence, násobenou ekonomickou tísni a přibližující se krizí politickou, tedy dobu počátků boje „dráhy“ o místo na slunci (trvajících dodnes).

(Pokračování na str. 60.)